

مروارید شرقی

2013
شماره دوم سال

2013年 第二期

بخش فارسی رادیو بین المللی چین

中国国际广播电台波斯语部

شهرهای شی آن، دون هوانگ و لان جو با قدمتی دیرینه در امتداد جاده ابریشم قرار دارند و از فرهنگ های متنوع و منابع غنی انسانی برخوردار هستند. به ویژه آنکه فرهنگ و غذای اسلامی این شهرها بسیاری جهانگردان از مناطق مختلف جهان از جمله گردشگران ایرانی را به خود جلب کرده اند. به منظور معرفی بهتر جاذبه های گردشگری در امتداد جاده ابریشم، خبرنگاران رادیو بین المللی چین و صدا و سیما ایران از بیست و دوم ژوئیه و به مدت ۹ روز از شهرهای شی آن، دون هوانگ و لان جو بازدید کرده و مصاحبه هایی انجام می دهند. دو طرف با همکاری برنامه های ویدیویی و با دوربین خود جاذبه های منحصر به فرد این سه شهر و جاده ابریشم را به مخاطبان ایرانی نشان می دهند.

شیان: از آغاز جاده ابریشم تا بزرگ ترین کارخانه سامسونگ

داستان های آشکار و نهان بسیاری از روزگاران بسیار دور در سینه نهفته است.

دلایل بسیاری وجود دارد که شیان به عنوان پایتخت سلسله های متمادی از سده یازدهم پیش از میلاد تا سده نوزدهم میلادی انتخاب شده است. یکی از این دلایل که همواره در زندگی مردم سرزمین چین مهم و تاثیرگذار است، اصول و باورهای فنگ شویی است. شیان از نظر اصول فنگ شویی یکی از بهترین مناطق برای استقرار دستگاه حکومتی و سامانه های مهم دولتی است. کوه های «هوا شان» و «چین» و رودخانه «وی» که از شاخه های رود زرد است و باد های موسمی که از سوی کوه ها به سمت شهر می وزند، شیان را از نظر اصول فنگ شویی در حالت

شیان شهر است انباشته از تاریخ و قدمت. شهری که پایتخت سلسله های متعدد و مهم کشور چین بوده و حتی می توان گفت یکپارچگی کشور چین و تبدیل شدن آن به ابرقدرت دیروزی و امروزی، مدیون این شهر بوده و از این شهر سرچشمه گرفته است. شهر شیان خواستگاه بسیاری از مفاهیم تاریخی کشور چین نیز هست تا حدی که مختصات جغرافیایی این شهر در بوجود آمدن برخی عبارات و آداب موجود در زبان و فرهنگ باستانی چین موثر بوده و امروزه نیز از آنها بهره کافی برده می شود. شیان پس از پایتختی سیزده سلسله پر فراز و نشیب، امروزه با اقتدار و صلابت کامل در برابر دیدگان شگفت زده بازدیدکنندگانی از سراسر جهان قرار گرفته است و

تعادل و تعامل قرار داده است.

موقعیت جغرافیایی دلیل دیگری برای برگزیدن این شهر به عنوان پایتخت است. شهری که می توان گفت در مرکزی ترین بخش چین قرار گرفته است و دسترسی آن به شاهراه های دریایی و زمینی، موقعیت راهبردی و شرایط اقلیمی، بخت شیان را برای پایتخت بودن بالاتر برده و آن را مورد توجه امپراتوران زمان قرار داده بود. از سوی دیگر قدرت و برتری حکومت های منطقه نیز دلیل مهمتری برای

بسیار دور از این شهر آغاز شده و در مسیر های شمالی، جنوبی و میانی خود از سراسر آسیای صغیر، خاورمیانه و آسیای میانه گذر کرده و به شهرهای امروزی استکهلم و آمستردام رسیده است. این پدیده قلب تپنده فرهنگی جهان به شمار می رفته و می رود. پدیده ای در ظاهر بسیار ساده و با تاثیری باور نکردنی که حتی در روزگار کنونی هم پی بردن به اسرار آن باعث شگفتی می شود. به همین دلیل است که در هر گوشه از جهان می توان رد پاهایی، هر چند

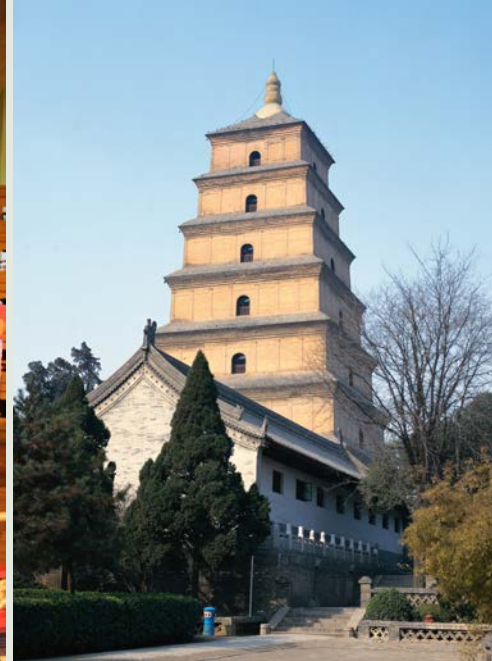

مرکزیت شیان به شمار می رفته است.

شیان در تاریخچه هزاران ساله خود خواستگاه و سرچشمه پدیده های بسیاری بوده است و در قلب جغرافیایی، تاریخی، اقتصادی و سیاسی چین باستان نقش به سزای داشته است. «چانگ آن» یا همین شهر شیان امروزی سر آغاز رسمی و شناخته شده جاده باستانی ابریشم است. جاده ابریشم که پدیده ای بسیار پیچیده و مهم در تبادلات فرهنگی و اقتصادی دوران باستان است، در سده های

کمرنگ از تمدن های مهم و سازنده جهان از جمله تمدن باستانی و بی مثال ایران، چین و مصر در جای جای جهان یافت و دو چندان از عظمت و زیبایی های تمدن های باستانی در شگفتی ماند.

از سوی دیگر شیان را می توان اولین پایتخت چین متحد و یکپارچه نیز دانست. شانزدهمین امپراتور سلسله «چین»، امپراتور «چین شی هوانگ» با صلابت و قدرتنمایی خود و جنگ های پی در پی، توانست سرزمین چین را که در میان هفت امپراتوری

پویایی اقتصادی به شهر باستانی، ساخت بزرگترین کارخانه سامسونگ در جهان در شهر شیان است. ساخت این کارخانه که حتی از کارخانه مرکزی خود در کشور کره جنوبی هم بزرگ تر است، با رایزنی ها و مساعدت استانداری استان شان شی با شرکت سامسونگ از ماه های میانی سال ۲۰۱۳ میلادی آغاز شده است و بزرگرایی نیز به منظور دسترسی آسان به کارخانه و همچنین آسان سازی ترابری در حال احداث است. راه کار امروزی برای بازگرداندن اهمیت و شکوفایی اقتصادی به شیان بسیار کار ساز بوده و موجب کار آفرینی در سطحی کلان شده است. از نظر کارشناسان تاریخی و به باور باستانشناسان ایرانی و به دلیل تمرکز آثار تاریخی فراوان و پر اهمیت و شباهت های بی نظیر، شهر شیان را خواهر خوانده شهر اصفهان نامیده اند. پس از دیدن این دو شهر و درک ژرفای تاریخی و اهمیت آنها، این تشبیه بسیار به جا بود و نشان دهنده روابط تاریخی و تمدن درخشان دو شهر در دو تمدن تاثیرگذار و همه جهان است.

محلی کوچک و بزرگ تقسیم شده بود، متحد سازد و خود را اولین امپراتور چین نام دهد. به دستور این امپراتور بود که «ارتش سفالی» بنا شد و امروزه اعجوبه هشتم جهان نام گرفته است. گفتنی درباره شیان بسیار است و ناگفته ها بی شمار. شهر امروزی شیان در مقایسه با شیان دیروزی کمی کم تکاپوتر شده و پویایی روزگاران گذشته را ندارد. تنها فعالیت اقتصادی کلان این شهر گردشگری است و در اطراف و همچنین شهرهای دیگر استان «شان شی» که شیان مرکز آن است، صنایع خرد و کلانی در حال پا گرفتن هستند که بیشترین تاثیر منفی را بر آب و هوای شهر شیان گذاشته است. اما یکی از اقدامات بسیار جالب توجه در راستای بازگرداندن

ارتش بی جان سفالین و آرزوی جاودانگی

فرزند جانشین او سیزده سال بیشتر نداشت. امپراتور جوان با اینکه در سنین نوجوانی بود به کمک صدراعظم و نخست وزیر دوران پدرش زمام امور را در دست گرفت و توانست تا پایان عمر خود به بزرگ ترین دستاورد امپراتوران سرزمین چین دست یابد و تا به امروز نیز دستاوردهای او از جنگ های پیاپی با حکومت های محلی دیگر، مورد تقدیر و سپاس مردم چین قرار بگیرد.

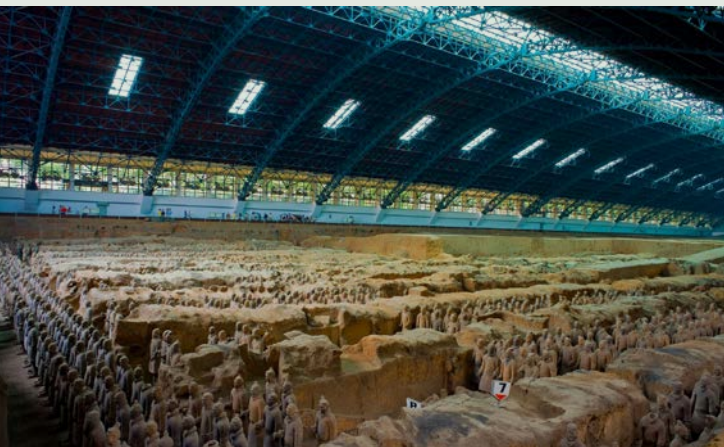
«چین شی هوانگ» شانزدهمین امپراتور سلسله «چین» و اولین امپراتور کشور متحد و یکپارچه چین است. وی در دوران جنگ میان حکومت های محلی با برتری نسبت به آنان، سرزمین های جدا افتاده را به یکدیگر وصل کرده و چین واحد را شکل داد. اما از سوی دیگر امپراتور خواسته ای دیگر داشت که می توان گفت خواسته همه ابنا بشر است و ناتوان و توانگر در پی دست یافتن به آن هستند. خواست

«در یکی از روزهای معمولی سال ۱۹۴۷ میلادی در روستای در نزدیکی کوه های «لی شان» شش کشاورز در حال کندن چاه در مزارع خود بودند که در یکی از سطل های خاک جسم عجیب و ناشناخته ای پیدا شد. یک سر سفالین! کشاورزان ساده دل در ابتدا انگاشتند که در هنگام کندن چاه به ضرب بیل خود سر خدای زمین را قطع کرده و او را از بین برده اند و بی درنگ به یک معبد شتافته و در آن به راز و نیاز و تضرع پرداختند تا این که... امروزه زمین این کشاورزان ساده دل روستایی تبدیل به موزه ای شده است که هشتمین عجایب جهان نام گرفته و در میان آثار باستانی جهانی ثبت شده است. سه تن از آنها به جهان دیگر رفته و سه تن دیگر هنوز در قید حیات هستند.»

در سال ۲۴۵ پیش از میلاد، پانزدهمین امپراتور سلسله چین پس از سه سال حکمرانی درگذشت و

استفاده کرده تا از ورود سارقان و کسانی که قصد از بین بردن جنازه امپراتور را داشتند، جلوگیری کنند و تا حدودی این روش حفاظت از آرامگاه شبیه به روش های مصریان باستان و حفاظت از پیکر فراعنه است.

مرگ امپراتور نیز در این میان، با تناقضی بسیار حیرت انگیز با اندیشه جاودانگی و نامیرایی او اتفاق می افتد. تلاش های او پس از آزمودن معجون ها، ادعیه و اوراد و سحر و جادوهای فراوان بی نتیجه

مانده بود و به توصیه برخی از دانشمندان و پزشکان دربار قرص هایی از ترکیبات جیوه را برای رسیدن به جاودانگی مصرف می کرده است که در نهایت همین عاملان نامیرایی موجب مرگ وی شده اند!!!!

ارتش سفالین در مجموع دارای ۸۰۰۰ سرباز، ۱۳۰ گاری متصل به ۵۲۰ اسب و ۱۵۰ اسب جنگی است و در فاصله ای در حدود ۱.۵ کیلومتری آرامگاه اصلی امپراتور بنا شده است و همین فاصله میان ارتش و آرامگاه نظریه هایی را بوجود آورده است که مبنی بر آنها، آثار باستانی بی شماری در این فاصله نهفته است و تاکنون در این فاصله گورهای متعلق به

امپراتور جاودانگی بود و به تعبیری جاه طلبی و ترس بیش از حد مرگ باعث روییدن اندیشه دستیابی به جاودانگی در ذهن امپراتور شده بود. تلاش برای رسیدن به نامیرایی و جاودانگی را می توان اولین بارقه های فکری ساخت ارتش سفالی و در پی آن آرامگاه امپراتور در نظر گرفت. امپراتور بزرگ به فکر امنیت و آرامش خود در دنیای پس از مرگ بود و می خواست به سبک زندگی خود، در روزگار مرگ و نیستی در حلقه و حصار سربازان خود باشد و از همان روزهای آغازین حکومت خود دستور ساخت آرامگاهی بسیار مجلل و در حلقه محاصره سربازان سفالی را صادر کرد که پس از مرگ سربازان از او پاسداری کرده و حکومت وی بر سراسر جهان ادامه داشته باشد و از سوی دیگر نیز از گزند بدخواهان و ستیزه جویان در امان باشد.

آرزوی جاودانگی امپراتور به تلاش های فراوانی منجر شد و از هر دانش و دانشمندی برای دست یافتن به اکسیر جاودانگی استفاده می کرد و درنهایت بی ثمری تلاش های خودش، دانشمندان و اطرافیان خد را از دم تیغ می گذراند.

ساخت آرامگاه امپراتور و همچنین ارتش سفالین به دست ۷۰۰ هزار کارگر آغاز شد و تا زمان مرگ ناگهانی امپراتور، به مدت ۳۷ سال به طول انجامید. آرامگاه امروزه هم از اسرار تاریخی است و رفته رفته در حال کشف و گشایش است. دلیل دشواری ورود به آرامگاه استفاده از رودهای جیوه در اطراف آن است. این جریان های جیوه از خاصیت سمیت این ماده

همکاری کرده است اما تلاش های آنان نیز تاکنون به نتیجه نرسیده است.

هنگامی که امپراتور بزرگ چشم از جهان بسته مخالفان و دشمنان وی به کشور چین حمله کرده و ابتدا برای از بین بردن آرامگاه و ارتش محافظش به کوه های لی شان حمله می کنند و این مجموعه بی بدیل و شگفت را به آتش خشم خود می سوزانند و با سوختن ستون ها، سقف مقر ارتش فروریخته و همه سپاهیان در هم می شکنند و قطعات پیکره سربازان نیز متلاشی و پراکنده می شود. آنچه امروزه شاهد آن هستیم و از حیرت انگیز ترین ساخته های دست بشر به شمار می رود، نتیجه تلاش بی شائبه و شبانه روزی باستان شناسان چینی است که پس از یافتن هر قطعه ای آن را شماره گذاری کرده و این جورچین بی حد و اندازه دشوار و پیچیده را به شکل امروزی در آورده اند.

در حال حاضر ۲۰۰۰ سرباز سفالی از درون خاک بیرون آمده و ۶۰۰۰ سرباز باقیمانده هنوز در زیر خاک نهفته هستند و دلیل توقف اکتشاف و پاکسازی باقی مانده سربازان، یافتن فناوری مناسب برای حفظ رنگ های اصلی سفالینه هاست و همچنین باستان شناسان در پی یافتن مواردی جدید و نو هستند.

بخش دوم ارتش سفالین، متعلق به کمانداران و پادگان آموزشی است. بخش سوم نیز مقر فرماندهی و محل حضور افسران ارشد و نظامیان عالی رتبه است. در اصل بخش چهارمی هم وجود دارد که به دلیل مرگ امپراتور عملاً ساخته نشده است و پایه

سربازان و نزدیکان امپراتور و صنعتگران یافت شده است. مقر ارتش در سه بخش ساخته شده است و در سالن اصلی که بیشترین تعداد سربازان را دارد ۲۰۰۰ سرباز کشف شده اند. همه سربازان هم قد هستند اما از نظر جزئیات چهره به طور کامل با یکدیگر متفاوت هستند و از نحوه آرایش مو و طرز پوشش و نوع کفش آنها می توان به رده و درجه آنها پی برد.

از شگفتی های ارتش سفالی این است که تمامی این سپاهیان با سفال ساخته و رنگ آمیزی شده اند و هر رنگ و ترکیبی نیز نشان دهنده رده و اهمیت و همچنین باورهای مردم آن دوران است. اما نکته قابل تاسف اینجاست که هنگامی که سفالینه ها از درون خاک بیرون می آیند در مدتی بسیار کوتاه در مجاورت هوا (از چند دقیقه تا دو روز) رنگ خود را از دست داده و به رنگ خاکستری تبدیل می شوند و تا به امروزه نیز ترفندی برای حفظ رنگ های اصلی این سفالینه های ارزشمند یافت نشده است. و تنها تصاویری از رنگ سفالینه ها به یادگار باقی مانده است. دولت چین حتی از کارشناسان آلمانی برای بررسی این باقیمانده های ارزشمند دعوت به

های اصلی بنا فقط شکل گرفته است.

هر یک از سربازان ارتش سفالین با جزئیات کامل ساخته شده اند. صنعتگران و هنرمندان سراسر کشور برای ساخت این مجموعه عظیم فراخواند شده بودند. خطوط کف دست، ابروها، رده و بافت موهای مختلف، مژه ها و چشم ها و سایر اعضای بدن و همچنین زره تن سربازان و نظامیان، با دقت و رعایت جزئیات ساخته شده اند. ساخت این مجسمه برای هر هنرمند و صنعتگری مساله مرگ و زندگی به شمار می رفته و در صورت پذیرفته نشدن پیکره او از سوی کارشناسان و ناظران دربار، سازنده مجسمه به دلیل قصد وارد کردن خدشه به سپاه قدرتمند و بی نظیر امپراتور جهان، کشته می شد.

در نگاهی دیگر به روند ساخت ارتش سفالین و از دیدگاهی امروزی، می توان به جنبه های تبلیغاتی و به رخ کشیدن ابهت و جبروت امپراتوری وقت، به اندیشه ساخت چنین مجموعه ای عظیم نیز نیم نگاهی داشت. به دستور امپراتور قد سربازان از قد

معمول مردمان سده سوم پیش از میلاد بلندتر است که این تعمد در بلندتر جلوه دادن میانگین قد سپاهیان، نشان دهنده قدرت و توان بالای نظامیان امپراتور است. برای تمام سربازان اعم از سربازان معمولی تا ژنرال های سپاه شکمی تا حدودی برجسته ساخته شده است. این شکم برجسته که با نام «شکم فرماندهان» از آن یاد می شود به نحوی نشانگر زندگی مرفه و راحت نظامیان در دوران امپراتور چین شی هوانگ است و همچنین و تبلیغ و تشویقی برای مردم عادی برای پیوستن به ارتش در نظر گرفته می شود. این شکم تاکید دوباره ای به اهمیت خوراک در فرهنگ باستانی چین دارد و محلی که در آن خوراک کافی و مناسب وجود داشته باشد، به حتم محلی خوب برای کار و زندگی است. با وجود تمام ستمگری ها و زور و جوری که امپراتور بر مردم سازنده این اثر بی نظیر تحمیل داشته است، نتیجه آن در سده های آینده موجب حیرت و شگفتی همگان شده است.

شهری که رود مادر را در آغوش گرفته است

سوی دیگر ساحل مسجدی با گنبد سبز به چشم می خورد. لان جوئو شهری مهم در جاده باستانی ابریشم است که در پنج هزار سال گذشته، سلسله شی هان در این منطقه شهری بنا کردند و نام آن را «شهر طلا» گذاشتند به این مفهوم که شهر از تجاوز بیگانگان مثل طلا به خوبی حفظ می شود. به دنبال راه اندازی جاده ابریشم در سلسله تانگ (از سال ۶۱۸ تا ۹۰۷ میلادی)، شهر لان جوئو کم کم به گذرگاهی مهم و همچنین مرکز معاملات بازرگانی در این جاده معروف تبدیل شد و برای پیشبرد تبادلات فرهنگی و اقتصادی شرق و غرب نقشی مهم ایفا کرد. رونق تجاری در مسیر جاده ابریشم و رفت و آمد مسلمانان در این شاهراه، دلیل حضور مسلمانان در این شهر

لان جوئو مرکز استان گان سو، شهری در شمال غربی چین است. لان جوئو شهری مدرن و بزرگ با جمعیتی در حدود چهار میلیون نفر است. لان جوئو تنها شهر چین است که رود زرد، نه از کنار، بلکه از میان آن می گذرد و شهر در دوسوی رودخانه به طول ۶ کیلومتر گسترش یافته و امروزه نیز در حال وسعت یافتن است. مساحت شهر لان جوئو ۱۳ هزار و ۸۵ کیلومتر مربع است و به طور کلی ۳۶ اقلیت ملی در این شهر زندگی می کنند.

در اطراف رودخانه، مناظر قدیمی و مدرن بسیاری وجود دارد. در کنار رودخانه همواره افراد زیادی را هستند که سرگرم عکس گرفتن در کنار مجسمه مشهور «رود مادر» در کرانه رود زرد هستند. در

lan zhou

این رود بهره برده اند. این رود که سالانه نزدیک به ۱.۶ میلیارد تن شن و خاک با خود حمل می کند و به همین دلیل زرد رنگ و همواره گل آلود است، منبع الهام بزرگی برای بزرگترین اندیشمندان و شاعران و میهن پرستان بوده است. البته، جاده ابریشم قدیمی هم میراث فرهنگی درخشان و مکان های باستانی بی شماری در شهر لان جوئو بر جای گذاشته و امروزه به جاذبه گردشگری تبدیل شده و همه ساله تعداد زیادی از گردشگران از داخل و خارج سرزمین اصلی چین را به خود جلب می کنند. حضور دو پدیده ارزشمند تاریخی و تاثیر گذار در تمدن چین و جهان، لان جوئو را به شهری منحصر به فرد تبدیل کرده است.

است. در حال حاضر نیز لان جوئو به دلیل ویژگی های جغرافیایی خود همچنین مرکز ترافیک مهمی در چین است که مناطق شرقی و غربی را به هم پیوند می دهد و راهی مهم برای رسیدن به آسیای مرکزی، خاورمیانه و همین طور اروپا به شمار می رود. هم اکنون جمعیت زیادی از مسلمانان در این شهر زندگی می کنند و در سراسر شهر رستوران های کوچک و بزرگ خوراک های مسلمانی نیز دیده می شود و تهیه خوراک های اسلامی از صنایع مهم این شهر به شمار می رود.

رود زرد به قدری در فرهنگ باستانی سراسر چین مهم و تاثیر گذار است که در روزگار مدرن امروزه که بسیاری از میراث و یادگاران تاریخی از میان رفته است، هنوز از اهمیت این رود کاسته نشده و همواره از آن به عنوان دلیل شکل گیری تمدن باستانی چین یاد می شود. رود زرد از غرب سرچشمه گرفته و در شرقی ترین استان چین، خود را به دریای زرد می رساند. به جرات می توان گفت که کرانه رود زرد خواستگاه ها مهم ترین تحرکات تمدنی و پیشرفت های اجتماعی چین است و شهر های مهمی از حضور

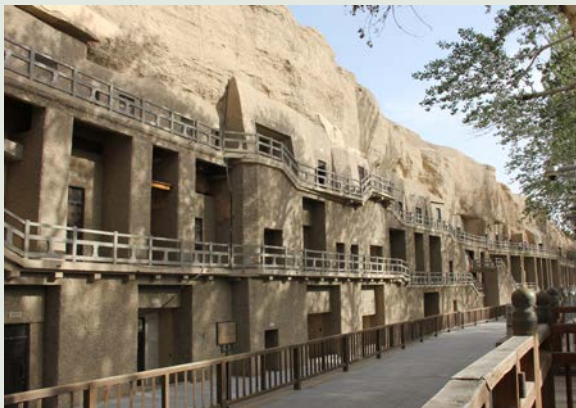

غار های هزار توی بودایی موگاو، میراث جاودان بشری

گسترش دامنه آگاهی دانشمندان نیز شد و به نوبه خود می توان آن را اقدامی به جا و درست دانست. در همین سال ها و سال های آغازین سده بیستم میلادی، کشف «ستون یادبود سو لای من ۱۳۴۸» در اطراف «موگاو» توجه باستان شناسان غربی را به خود جلب کرد. این کتیبه و کتیبه مشابه آن در معبد «هوانگ چین»، به منظور بزرگداشت خدمات و زحمات نذر دهندگان و یاری دهندگان حک و ساخته شده اند. در حقیقت کشف غارهای بودایی موگاو به دست یک چینی انجام و اقدام برای مرمت آنها پیش از آن توسط وی آغاز شده بود. «وانگ یوان لو» مردی تائویست بود که به باستان شناسان گفته

در سال های پایانی سده نوزدهم، کاشفان و باستان شناسان غربی که جاده ابریشم را برای پژوهش های خود موضوع جدید و پدیده ای کم شناخته شده می دانستند، رهسپار سرزمین های شرقی شده و به پژوهش و بررسی کشورهای مسیر جاده ابریشم و شهر های ناپدید شده آسیای میانه پرداختند. البته بسیاری از این بررسی ها و پژوهش ها همراه با سوء استفاده از ناآگاهی مردمان ساکن بر سر این گنج های گران قیمت بود که منجر به چپاول و تاراج گنجینه های ارزشمند شرقی و آراستن موزه های غربی شد که البته از نظر حفظ آثار باستانی، این تاراج های بی نظیر، موجب حفظ میراث فرهنگی و

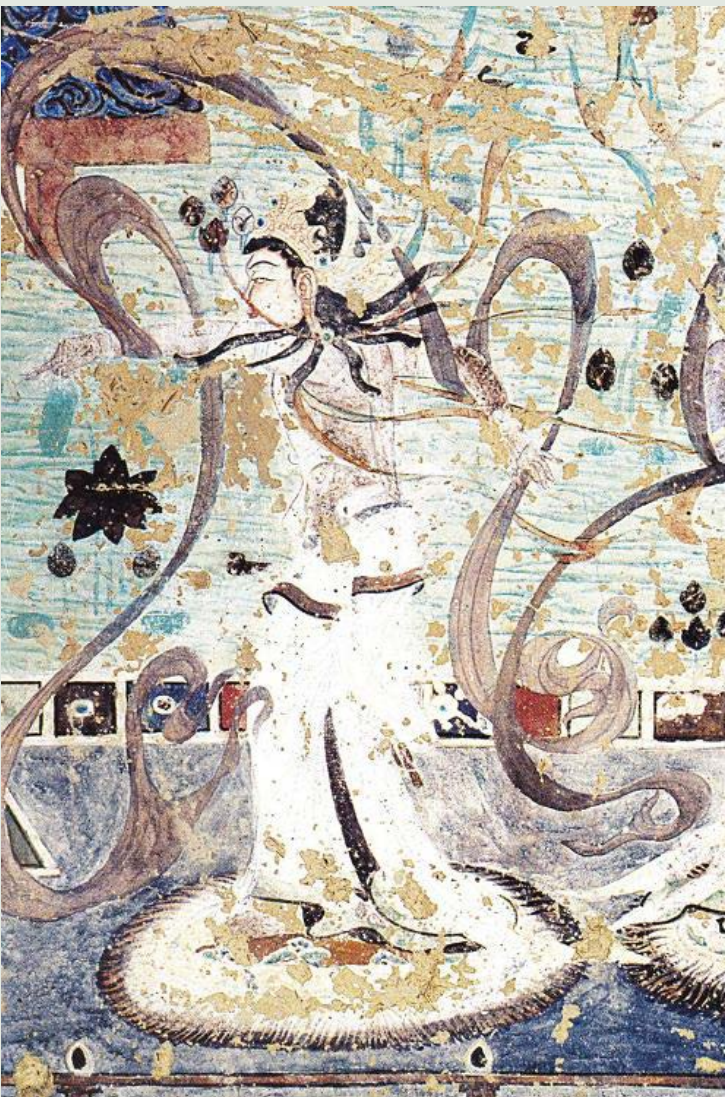
ابریشم، آیین باستانی بودایی به اوج خود رسید و موگاو به یکی از مراکز رشد و نمو آیین بودایی تبدیل شد و مردم نیز برای انجام و یادگیری آموزه های دینی به این منطقه روی آوردند. رفته رفته موگاو پرستشگاهی پرآوازه شد که به دستور و سفارش امپراتوران سلسله های مختلف، اشراف و نظامیان، بازرگانان و حتی گروه های مردمی، غارهایی در آن حفر شده و نذورات و قربانی های مردم را در خود گرد آورد. همانطور که جاده ابریشم باعث رونق و اوج

بود او به نگهبانی و بازسازی غارهایی باستانی می پردازد و تا کنون به چند غار وارد شده و برخی دیگر را نیز در حال پاکسازی و گشودن است.

در سده چهارم میلادی، روند ساخت غارهای دون هوانگ آغاز شد و اوج ساخت و ساز آنها در دوران امپراتوری سلسله تانگ بوده که تعداد غارها به بیش از هزار غار رسیده بود اما امروزه به دلیل فرسایش و از بین رفتن غارهای اولیه، ۷۳۵ غار باقیمانده است. ساخت غارهای هزارتوی بودایی دون هوانگ تا قرن چهاردهم میلادی ادامه یافته است. طول صخره ای که این غارها در آن حفاری شده است نزدیک به ۲ کیلومتر است.

این غارها ابتدا محلی برای عبادت و ریاضت راهبان بودایی بود و بیشتر فضایی متروک و آرام برای انجام فرایض دینی به شمار می رفت و با گذر زمان و رونق گرفتن فعالیت های بازرگانی و تبادلات فرهنگی جاده

آیین بودایی در منطقه و همچنین موجب شکوفایی غارهای موگاو شد، با رونق و نفوذ اسلام در آسیای میانه و تعطیلی رسمی جاده ابریشم از سوی امپراتور سلسله مینگ، تعداد مسافران به شهر دون هوانگ کاسته شد و روز به روز این شهر و غارها منزوی تر شدند تا جایی که غارها بسته شده و فقط مردم عادی برای انجام مراسم دینی به آنجا مراجعه می کردند و به عبارتی دیگر این مرکز پررونق اقتصادی، سیاسی و فرهنگی به فراموشی سپرده شد.

در آغاز اکتشافات وانگ یوان لو با بی مهری و مخالفت دولت وقت روبرو شد و به وی دستور دادند که غارها را به همان شکل اولیه مسدود کرده و ورودی آنها را بپوشاند اما او به تلاش های خود ادامه داده و به معرفی غارها پرداخته است و با حضور باستان شناسان خارجی در محل، دریچه جدیدی در علوم و آیین باستانی بودایی گشوده شد و شگفتی های فراوانی برای جهانیان آفرید.

یکی از این غارها که به نام غار کتابخانه شهرت یافته

است گنجینه ای بزرگ از دست نوشته هاست که بسیاری از این اسناد و کتاب ها ناپدید انگاشته می شدند و دانشمندان از نابودی آنها بسیار غبطه خورده بودند. پس از گشایش غارها به دست وانگ یوان لو، نمونه ای از این اسناد به دست کارشناسان خارجی رسید و پس از اطلاع دولت محلی از این گنجینه بسیار ارزشمند، بررسی و مطالعات آغاز گردید. در این کتابخانه آثار فراوان و گوناگونی در زمینه هایی از جمله علوم تائویسم، آیین بودایی، تعلیم نسطوریان، ادعیه، اسناد و مدارک دولتی، واژه نامه و حتی کتاب

از نظر ایجاد جاذبه دینی، فرهنگی و تفریحی نیز قابل بررسی و پژوهش هستند زیرا که بسیاری از داستان های آیینی و حکایات دینی بودایی به دست راهبان هنرمند روی دیواره های نقش بسته است که نه تنها موجب آموزش مبانی دین بودایی به نسل های آینده می شود بلکه از نظر زیبایی شناسی و همچنین جنبه تفریحی نیز مورد توجه است.

پس از بررسی های و رمز گشایی های جای جای غارهای موگاو، تاثیر فرهنگ های مختلف و سبک های اجرایی هنرهای بودایی بسیار مشهود است. آیین بودایی با درونمایه توجه به زیبایی و خلق آثار هنری بصری، روحیه عظیمی برای جذب زیبایی های فرهنگ های کشورهای مسیر

جاده ابریشم بوجود آورده است. در نقش های روی دیوار ها و حتی در غارهایی که مجسمه های بسیار بزرگ و غول آسای بودایی ساخته شده است، ردی از هنر و مفاهیم عرفانی و خطوط باستانی ایرانی دیده می شود که نشان دهنده ابعاد گسترده فرهنگی این مجموعه است و تنها به عنوان مرکزی برای آموزش و پرورش راهبان و عبادت بوداییان مورد استفاده قرار نمی گرفته است.

موگاو امروزه در فهرست آثار باستانی سازمان یونسکو قرار دارد و در تمام ۶ رده موجود برای آثار باستانی جهانی، به ثبت رسیده است.

های مشق خطاطی و آیین بودایی به دست آمده است. این کتاب ها بیشتر به زبان چینی هستند ولی در میان آنها کتاب هایی به زبان اویغوری، ختنی و سغدی (از گویش های شمال شرقی ایران که به عنوان زبان میانجی میان بازرگانان چینی، ایرانی و رومی استفاده می شده است) نیز به دست آمده

است. در کل ۵۰ هزار نسخه در غار کتابخانه انباشته شده بود. یکی از گران بها ترین کتب یافت شده در غار شماره ۱۷ یا غار کتابخانه، «پندنامه عیسی مسیح» است که به دست یک اسخف ایرانی به چین آورده و از زبان سریانی به زبان چینی ترجمه شده است. کارشناسان و دانشمندان علوم دینی مسیحیت

سال ها بر این باور بودند که این پندنامه از بین رفته و بخشی از پنندهای حضرت مسیح به دست پیروان نرسیده است اما با کشف این پندنامه، قدیمی ترین اثر دینی مسیحیت به زبان سریانی در اختیار عالمان مسیحی قرار گرفت.

غارهای موگاو از نظر هنری در برگیرنده ۱۰ ژانر هنری گوناگون است. در این مجموعه غارها آثار شگرفی از معماری، ادبیات، نقش برجسته گچ و خاک، نقاشی روی کاغذ و پارچه ابریشم، نقش نگاری به سبک قلمکاری، خطاطی، سوزن دوزی، رقص و موسیقی و تصویر گری دیواری به چشم می خورد و این غارها

《东方之珠》中国国际广播电台 波斯语第二季度刊物

بخش فارسی رادیو بین المللی چین در سال ۱۹۵۷ آغاز به کار کرد و برای ایران و افغانستان، روزانه به مدت یک ساعت و نیم، برنامه پخش می کند که موضوعات آن شامل اخبار، رویدادهای چین و جهان، برنامه های اقتصادی، گردشگری، موسیقی پاپ چین و غیره است.

ماه اکتبر سال ۲۰۰۳ میلادی، وب سایت بخش فارسی (<http://persian.cri.cn>) رسماً راه اندازی شد.

در حال حاضر سایت ما به روش های گوناگون از جمله، صوتی و تصویری، به موضوعات کلی اقتصادی، گردشگری و غیره پرداخته و آن ها را در اختیار مخاطبان قرار می دهد. به این ترتیب، مخاطبان توانسته اند از پنجره ای گسترده تر و سریع تر با کشور چین آشنا شوند.

ماه ژوئن سال ۲۰۰۷ میلادی، دفتر خبری رادیو بین المللی چین در تهران ایجاد شد. خبرنگاران ما نیز از نزدیک گزارش هایی را از ایران برای مردم چین ارسال می کنند. به این ترتیب فاصله بین دو کشور کمتر شده است.

per@cri.com.cn
<http://persian.cri.cn>

Persian Service, CRI-23
China radio international
P.O.Box# 4216,BEIJING